Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

91

Vragen van het lid **Servaes** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *groeiende militaire steun van Rusland aan het Assad-regime en toenemende verdeeldheid binnen de anti-ISIS-coalitie* (ingezonden 8 september 2015).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) mede ondertekend door de Minister van Defensie (ontvangen 23 september 2015).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het feit dat de Amerikaanse Minister van Buitenlandse Zaken zijn zorgen heeft geuit over de vermeende groeiende militaire aanwezigheid van Rusland in Syrië ter ondersteuning van het regime van Assad?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Heeft u signalen of berichten ontvangen die er op wijzen dat de Russische inmenging in het Syrische conflict toeneemt en dat Rusland militair personeel en materieel naar Syrië verscheept zoals bijvoorbeeld speciale militaire eenheden, behuizing voor militairen en een luchtverkeersleidingsysteem waar de BBC over rapporteert? Zo ja, hoe beoordeelt u deze signalen en berichtgeving?

Antwoord 2
Rusland ontkent niet dat het – ook al voordat de huidige crisis uitbrak – militair materieel en technische kennis levert aan het regime van Assad. Rusland beroept zich hierbij consequent op eerdere contractuele verplichtingen. Er zijn indicaties dat het aantal Russische militaire transporten naar Syrië (in ieder geval tijdelijk) toeneemt, zoals in de media is gemeld. Dit vindt het kabinet heel zorgwekkend.

[1] Zie o.a. http://www.bbc.com/news/world-us-canada-34166623 en http://www.nrc.nl/handelsblad/van/2015/september/07/ineens-duiken-er-russen-op-in-syrie-1532606

ah-tk-20152016-91
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

Vraag 3 en 6
Deelt u de zorgen van de Amerikaanse Minister van Buitenlandse Zaken dat grotere Russische inmenging in het Syrische conflict en meer Russische steun voor Assad leidt tot verdere escalatie van het conflict, tot voortgaand bloedvergieten onder de Syrische burgerbevolking (o.a. door vatenbommen) en tot nieuwe vluchtelingenstromen?
Bent u bereid in bilateraal en in internationaal verband uw zorgen uit te spreken over de groeiende Russische steun voor Assad en uw Russische collega aan te sporen militaire en politieke steun aan Assad stop te zetten en mee te werken aan een wapenstilstand en een politieke oplossing voor het conflict in Syrië? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 en 6
Landen die invloed hebben op partijen in Syrië dienen deze in versterkte mate uit te oefenen om zo een politieke oplossing dichterbij te brengen. Het is van groot belang dat Rusland zijn invloed op het Assad-regime aanwendt om het tot deelname aan een politiek proces te bewegen. Toenemende Russische militaire assistentie aan Assad kan hier haaks op komen te staan. Nederland spreekt waar mogelijk Rusland aan op zijn verantwoordelijkheden. Tijdens het gesprek tussen Minister Koenders en Minister Lavrov op 5 juni jl. in Moskou is het belang van een politieke oplossing van het conflict in Syrië benadrukt. Door Nederland gesteunde pogingen in de VN-Veiligheidsraad een wapenembargo overeen te komen zijn eerder vastgelopen op gebrek aan medewerking van Rusland.

Vraag 4 en 5
Deelt u de zorgen over de toenemende verdeeldheid binnen de internationale coalitie tegen ISIS waar naast de bovengenoemde Russische steun aan Assad tevens sprake is van Turkse bombardementen op Koerdische stellingen en verschil van inzicht bestaat tussen landen over de effectiviteit van luchtacties tegen ISIS zolang deze niet ondersteund worden door betrouwbare grondtroepen?
Deelt u de noodzaak voor spoedig overleg tussen de leden van de internationale coalitie tegen ISIS, alsook in de VN-Veiligheidsraad, over de ontstane situatie waarin de onderlinge verdeeldheid geadresseerd wordt en waarin heldere afspraken worden gemaakt over een eenduidige bestrijding van ISIS en over een politieke oplossing voor de Syrische burgeroorlog? Zo ja, hoe zal u aandringen op spoedig overleg in coalitie- en VN-verband? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5
De coalitie is eensgezind van opvatting dat ISIS moet worden verslagen. Er is overeenstemming dat de luchtcampagne tegen ISIS resultaat boekt, maar ook dat er nog steeds significante inzet nodig is. Tevens is men het er in de coalitie over eens dat de luchtcampagne moet worden ondersteund door de inzet van betrouwbare grondtroepen. Hier richten de trainingsinspanningen van diverse coalitiepartners, waaronder Nederland, zich dan ook op.
Los van de bestrijding van ISIS in coalitieverband, hebben regionale spelers verschillende belangen in de oorlog in Syrië. Het is van belang dat deze verschillen van inzicht worden geadresseerd in een politiek proces en niet in een proxy-oorlog. Het is noodzakelijk dat alle partijen zich inzetten om een politieke oplossing voor Syrië dichterbij te brengen. Nederland benadrukt dit in alle relevante internationale overleggen. Het is belangrijk dat ook landen als Rusland en Iran bij een politieke oplossing worden betrokken. In dit kader zijn de inspanningen van VN-Gezant De Mistura van bijzonder belang. Het kabinet heeft intensief overleg over dit onderwerp mede in het licht van de aanstaande Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.
De coalitie komt regelmatig bijeen, zowel in volledige bezetting van 62 landen, zoals en marge van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties eind september, als in kleiner verband van de 22 meest betrokken landen in de *Small Group*. Ook zijn er periodieke *Chiefs of Defense* (CHOD) conferenties van de coalitiepartners die militair actief zijn in de anti-ISIS coalitie.

Vraag 7
Steunt u de Amerikaanse oproep aan Griekenland om het luchtruim te sluiten voor Russische vliegtuigen die naar Syrië vliegen om (militaire) hulp af te leveren en vindt u dat de EU als geheel het luchtruim hiervoor zou moeten sluiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7
De EU en de Verenigde Staten hebben een wapenembargo afgekondigd voor Syrië. Nederland is van mening dat alle EU-lidstaten ervoor moeten waken dat wapens Assad via de Europese Unie bereiken.

Vraag 8
Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voorafgaand aan het Algemeen overleg over de Algemene Vergadering van de VN van woensdag 9 september a.s.?

Antwoord 8
De vragen zijn zo snel mogelijk beantwoord binnen de daarvoor geldende termijn.